

PROPOZÍCIE

CENA JÚLIUSA BARTOŠA „ŠUKA“ 2022

krajská súťažná prehliadka v interpretácii rómskych ľudových piesní
detí

1. Všeobecná charakteristika

1.1 Charakteristika súťaže

Cena Júliusa Bartoša „Šuka“ je krajská súťažná prehliadka v interpretácii rómskych ľudových piesní. Je určená deťom vo veku od 6 do 15 rokov. Súťaž je tematicky zameraná na rómske ľudové piesne a je organizovaná každý rok. Odborným a organizačným garantom súťaže je Stredoslovenské osvetové stredisko v Banskej Bystrici v spolupráci s obcou Čierny Balog.

1.2 Ciele súťaže

Hlavným cieľom súťaže je:

- získavanie umelecko-odborného rastu interpretov a interpretiek prostredníctvom poznávania a prezentácie rómskych ľudových piesní;
- podporovať a rozvíjať vzťah spevákov a speváčok k rómskej ľudovej kultúre;
- podnecovať aktívnu činnosť v oblasti interpretácie rómskych ľudových piesní;
- podporovať poznanie rómskych ľudových piesní;
- rozvíjať a podnecovať hudobné nadanie a kreativitu;
- umožniť prezentovať výsledky svojej práce na verejnosti a konfrontovať ich s výsledkami iných;
- poskytnúť priestor na vzájomnú konzultáciu a diskusiu súťažiacich s členmi odbornej poroty;
- aktivizovať spevákov a speváčky rómskych ľudových piesní, aby vyhľadávali, spracúvali a interpretovali spevácky materiál s dôrazom na dodržiavanie a rozvíjanie štýlotvorných znakov rómskych ľudových piesní;
- podporiť činnosť sólistov a sólistiek interpretujúcich rómske ľudové piesne;
- objavovať nové spevácke talenty;
- podporiť uchovávanie prejavov hudobného a speváckeho folklóru v generačnej kontinuite;
- prispieť k posilňovaniu regionálnej rómskej kultúry a identity, k zvyšovaniu súdržnosti rómskych komunít a k rozvoju multikultúrneho chápania spoločnosti;

- pripomenúť si osobnosť a umenie nežijúceho štýlovo hrajúceho primáša a excelentného interpreta ľudových a rómskych piesní Júliusa Bartoša „Šuka“, rodáka z obce Čierny Balog.

2. Štruktúra súťaže

2.1 Kolá súťaže

Súťaž má postupový charakter a je dvojstupňová:

- súťažné prehliadky vyhlasované základnými školami, základnými umeleckými školami a základnými špeciálnymi školami;
- krajská súťažná prehliadka *Cena Júliusa Bartoša „Šuka“*.

Základným stupňom súťaže sú súťažné prehliadky, ktoré vyhlasujú základné školy, základné umelecké školy a základné špeciálne školy. Najlepší traja speváci a speváčky z prvej a traja z druhej kategórie postupujú na krajskú súťažnú prehliadku, ktorá prebieha v kultúrnom dome v obci Čierny Balog.

2.2 Súťažné kategórie spevákov a speváčok

Interpreti a interpretky sú na krajskej súťažnej prehliadke rozdelení podľa veku do dvoch kategórií: 1. kategória od 6 do 10 rokov, 2. kategória od 11 do 15 rokov.

3. Podmienky pre súťažiacich a súťažiace

3.1 Prihlasovanie

Na súťaž sa môžu prihlásiť sólisti a sólistky, ktorí sú umelecky činní v lokalitách stredného Slovenska a z týchto lokalít čerpajú i spevácky materiál. Do školských kôl sa súťažiaci a súťažiace prihlasujú podľa miesta svojho bydliska alebo pôsobenia vyplnením prihlášky, ktorú zasiela Stredoslovenské osvetové stredisko.

3.2 Súťažné podmienky

Interpreti a interpretky prechádzajú súťažnými stupňami s tým istým súťažným vystúpením. Trvanie súťažného čísla musí byť v rozsahu 2 až 4 minúty. V čase prihlásenia do súťaže musia mať súťažiaci a súťažiace maximálny vek 15 rokov. Odporúča sa interpretovať spevácky materiál z lokalít, odkiaľ interpreti

a interpretky pochádzajú, prípadne kde pôsobia. Odporúča sa interpretovať tzv. *phurikane gil'a*, rómske piesne starej vrstvy, kde patria tzv. *halgató* - smutné ťahavé piesne na počúvanie a tzv. *čardaša* - tanečné piesne. Hudobný sprievod je povolený a musí obsahovať tie hudobné nástroje, ktoré v tradičnej slovenskej ansámbovej hudbe plnia melodickú, resp. harmonicko-rytmickú funkciu, t.j. husle, kontra, kontrabas. Alternatívou husľovej alebo violovej kontry môže byť akordeón. Takéto základné nástrojové obsadenie môže byť doplnené o ďalšie hudobné nástroje zodpovedajúce hudobnej tradícii regiónu, z ktorého pochádza interpretovaný materiál.

4. Hodnotenie súťaže

4.1 Porota

Porota v počte 3 až 5 aktívnych odborníkov a odborníčok pozostáva z oblasti etnomuzikológie, muzikológie a etnológie s viacročnou praxou. Odporúča sa zastúpenie porotcov a porotkýň so zameraním na spev.

4.2 Hodnotenie súťaže

Hodnotenie interpretov a interpretiek prebieha zaradením najúspešnejších troch do bronzového, strieborného a zlatého pásma v prvej a druhej kategórii. Porota ďalej vyberá zo všetkých účastníkov a účastníčok súťažnej prehliadky jedného, ktorému odovzdáva Cenu Júliusa Bartoša „Šuka“. V odôvodnených prípadoch môže udeliť i špeciálne ceny. Predseda alebo predsedníčka súťaže spracováva hodnotiacu správu obsahujúcu odbornú analýzu a zdôvodnenie rozhodnutia poroty.

4.3 Kritériá hodnotenia

Odborná porota hodnotí výber speváckeho materiálu adekvátny veku a interpretačným schopnostiam spevákov a speváčok, dramaturgickú výstavbu a scénické spracovanie súťažného speváckeho čísla, spracovanie speváckeho materiálu z audiovizuálnych alebo písomných prameňov, dodržiavanie lokálnych štýlovo-interpretačných znakov, technickú a interpretačnú úroveň spevákov

a speváčok a celkový výraz. Porota rovnako hodnotí kvalitu hlasov, farbu, rozsah a intonáciu.

5. Kontakt

- 5.1 V prípade nejasností kontaktuje, prosím, metodičku pre tradičnú kultúru a umelecký prednes:

Mgr. Gabriela Kováčiková

Stredoslovenské osvetové stredisko

Dolná 35,

975 25 Banská Bystrica

kovacikova@sosbb.sk

+421 940 982 682

V Banskej Bystrici, 13. 10. 2022

.....

Mgr. Tatiana Salajová

riaditeľka SOS